T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
KOORDİNASYON BİRİMİ

1ST NATIONAL VECTORS AND VECTOR BORNE DISEASES SYMPOSIUM (VBDS' 12) WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

Proje No: TSS-12-4118

Sempozyum Düzenleme Projesi

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:
Prof. Dr. Abdullah İNCİ
ERÜ Veteriner Fakültesi/Parazitoloji Anabilim Dalı

Kasım 2012

KAYSERİ

1. TEMEL BİLGİLER: Tüm alanları eksiksiz doldurunuz

Tarihi	09-10 Eylül 2012
Yeri	Avrasya Hotel, Kapadokya, Avanos, Nevşehir
Türü	(X) Ulusal (Uluslararası katılımlı) ( ) Uluslararası
Dili	İngilizce
Katılımcı sayısı	Yaklaşık 70 kişi
Düzenleyen Kurum/Birim	ERÜ Vektörler ve Vektörlerle Bulaşan Hastalıklar Merkezi
Destekleyen Kurumlar	-

	Evet	**Hayır**
Sempozyumda Türkçe oturumlar yapıldı mı?		X
Sempozyumda Türkçe dışındaki dillerde oturumlar yapıldı mı?	X	
Sempozyum başkanları ve/veya organizasyon ekibi arasında Türkiye'deki diğer üniversitelerin mensupları yer aldı mı?	X	
Sempozyum başkanları ve/veya organizasyon ekibi arasında Türkiye dışındaki ülkelerden üniversite mensupları yer aldı mı?		X
Sempozyum sonunda bir bildiri kitabı yayınlandı mı?	X	
Sempozyumda sunulan bildirilerin bir kısmı ya da tamamı SCI tarafından taranan dergide/dergilerde yayınlandı/yayınlanacak mı?	X	

2. SEMPOZYUM TANITIMI: Sempozyumun amacı, kaçıncı kez düzenlendiği gibi tanıtım bilgileri özetlenmelidir.

Türkiye'de, ilk olarak Erciyes Üniversitesi bünyesinde kurulan "Vektörler ve Vektörlerle Bulaşan Hastalıklar Uygulama ve Araştırma Merkezi" bölgesel ve Türkiye genelinde bu alandaki problemlerin tespiti ve çözümlerine yönelik projelerin üretilmesinde multidisipliner olarak Veteriner, Tıp, Fen, Eczacılık ve Ziraat Fakültelerinin katkılarıyla koordineli çalışmaktadır.

Dünya genelinde, konaklarından kan emerek beslenen 24.000'den fazla arthropod türü vardır. Bu türlerin 13.122'si sinek, 500'ü bit, 2.500'ü pire, 7.090'ı tahtakurusu, 6'sı akar ve 907'si kenedir. Bu vektör eklembacaklılar, çoğu zoonotik karakterli (insan ve hayvanlarda ortak görülen) hastalık etkenlerini (arboviruslar, rickettsialar, bakteriler, protozoonlar ve helmintler) omurgalı konaklarına Vektör-Aracılı Mekanik ve/veya Biyolojik olmak üzere iki şekilde bulaştırırlar.

Ayrıca bitkisel üretimde kalite ve kantite kaybına neden olan birçok zararlı patojen vektörlerle bulaştırılırlar. Bu patojenler bitkilere bazen doğrudan bazen de dolaylı olarak zarar verirler. Yaprak biti (Aphid), Ağustos Böcekleri (Cicadellidae), Beyaz Sinekler (Aleyrodidae-Hemiptera), Kın kanatlılar (Coleoptera), kirpik kanatlılar-trips (Thysanoptera-Thrips), gal akarlar (Eriophyidae) ve nemetodlar önemli bitkisel hastalıkların vektörleridir. Dünya'daki en zararlı bitki virüsleri olan Tristeza, Şarka, Domates Halkalı Leke virüsleri vektör olmadan epidemi yapamazlar. Bu hastalıkların mücadelelerinde vektör davranışları ve kontrolü son derece önemlidir. Yaprak bitleri ile yayılan *Citrus tristeza* virusu dünyada salgın halindedir ve on milyonlarca turunçgil ağacını öldürmektedir. Bu durum Türkiye ekonomisi için de son derece önemlidir.

İnsan ve hayvan sağlığı yanında Türkiye ve dünya ekonomisinde zararlara yol açan vektörlerin ve bu vektörlerin naklettikleri hastalıkların önüne geçilmesi amacıyla ERÜ bünyesinde kurulan Vektörler ve Vektörlerle Bulaşan Hastalıklar Uygulama ve Araştırma Merkez'i önderliğinde düzenlenen "1st National Vectors and Vector Borne Diseases Symposium (VBDS' 12) with International Participation" konulu sempozyum 9-10 Eylül tarihleri arasında Kapadokya, Avanos, Nevşehir'de bulunan Avrasya Otel'de yapılmıştır.

Vektörler ve vektörlerle bulaşan hastalıklar konusunda Türkiye'de birincisi düzenlenen sempozyumun amacı doğrultusunda, alanlarında dünyanın en önde gelen Türk ve yabancı bilim insanları arasında en üst seviyede bilim platformu oluşturulmuş, oluşan platformda ulusal ve global boyutta problemleri tartışılmış, toplantıda sunulan bilimsel çalışmaları değerlendirerek problemlere çözüm önerileri üretilmiş ve teknolojik gelişmeler ışığında üretilen teorik ve pratik bilgilerin paylaşımı sağlanmıştır.

3. SEMPOZYUM KONULARI: Sempozyum duyurusunda ilan edilen konular listelenmelidir.

1. Önemli vektörler
2. Vektörlerin biyolojileri
3. Vektör kaynaklı hastalıklar
4. Konak-parazit ilişkisi
5. Epidemiyoloji
6. Teşhis yöntemleri
7. İnsektisit ve akarisitler ile bunlara karşı gelişen direnç
8. Kontrol yöntemleri
9. Çevresel etkiler
10. Ekonomik etkiler
11. Coğrafik bilgi sistemi

4. ÖZEL OTURUMLAR ve DAVETLİ KONUŞMACILAR: Sempozyumda özel oturumlar düzenlenip düzenlenmediği ve düzenlendi ise hangi konularda olduğu belirtilmelidir. Ayrıca sempozyumda davetli konuşmacıların konuşmalarına yer verilip verilmediği de belirtilmeli, var ise davetli konuşmacıların kimler olduğu ve hangi konularda konuştuğu belirtilmelidir.

World perspective on black flies as pests and vectors.
Prof. Dr. Peter ADLER
Department of Entomology, Soils, and Plant Sciences
Clemson University, Clemson, South Carolina , USA

Vectors of avian malaria in Africa and their blood feeding habits
Prof. Dr. Kevin Y. NJABO
Center for Tropical Research Institute of the Environment and Sustainability
University of California, Los Angeles, CA, USA

The vectorial capacity of the human body louse, *Pediculus humanus humanus*
Prof. Dr. Kosta Y. MUMCUOGLU
Department of Microbiology and Molecular Genetics
Faculty of Medicine, Hebrew University, Jerusalem, Israel

Ehrlichiae of public health and veterinary importance: How can they infect phagocytes?

Prof. Dr. Yasuko RIKIHISA
Department of Veterinary Biosciences
The Ohio State University, Columbus, Ohio, USA

Standardized methods for black fly rearing and product development for the operational control of black flies
Dr. Elmer Gray
Department of Entomology
Georgia University, Athens, GA, USA

Ecology of *Hyalomma marginatum* and Crimean-Congo hemorrhagic fever (CCHF)
Prof. Dr. Zati VATANSEVER
Department of Parasitology
Faculty of Veterinary Medicine, Kafkas University, Kars, TURKEY

Development of an inactivated vaccine against Crimean-Congo hemorrhagic fever virus
Prof. Dr. Aykut OZDARENDELI
Department of Microbiology
Faculty of Medicine, Erciyes University, Kayseri, TURKEY

Reemerging diseases: Tularemia
Prof. Dr. Mehmet DOGANAY
Clınıcal Infectıous Dıseases and Mıcrobıology
Faculty of Medicine, Erciyes University, Kayseri, TURKEY

Control programs of the Simulium species in the Center Kızılırmak Basin of Turkey
MS. Bio. Abdullah YILMAZ
Ministry of Agriculture, TURKEY

The infections transmitted by sand flies in Turkey
Prof. Dr. Yusuf ÖZBEL
Department of Parasitology
Faculty of Medicine, Ege University, Izmir, TURKEY

A new threat for turkish horticulture: Phytoplasma diseases and their vectors
Prof. Dr. Filiz ERTUNC
Department of Plant Protection
Faculty of Agriculture, Ankara University, Ankara, TURKEY

5. SEMPOZYUMU DÜZENLEYEN EKİP: Sempozyumda genel başkan, başkan, eşbaşkan gibi sorumlu görevliler ve organizasyon komisyonu üyeleri, teknik program üyeleri gibi görevlilere ait bilgiler verilmelidir.

Adı Soyadı	Unvanı	Kurumu	Organizasyondaki Görevi
Abdullah İNCİ	Prof. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Başkan
Mehmet Ali ÖZCEL	Prof. Dr.	Türkiye Parazitoloji Derneği Başkanı	Organizasyon komitesi
Aydın Ş. TUNÇBİLEK	Prof. Dr.	ERÜ Fen Fakültesi Genel Biyoloji Anabilim Dalı	Organizasyon komitesi
Süleyman YAZAR	Prof. Dr.	ERÜ Tıp Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Organizasyon komitesi
Aykut ÖZDARENDELİ	Prof. Dr.	ERÜ Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı	Organizasyon komitesi
İbrahim NARİN	Prof. Dr.	ERÜ Eczacılık Fakültesi	Organizasyon komitesi

		Analitik Kimya Anabilim Dalı	
Alparslan YILDIRIM	Doç. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Organizasyon komitesi, Sekreterya
Ramazan CANHİLAL	Doç. Dr.	ERÜ Ziraat Fakültesi Entomoloji Anabilim Dalı	Organizasyon komitesi, Sekreterya
Önder DÜZLÜ	Yrd. Doç. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Organizasyon komitesi, Sekreterya
Zuhal BİŞKİN	Öğrt. Gör.	ERÜ Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Sekreterya
Arif ÇİLOĞLU	Araş. Gör.	ERÜ Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Sekreterya
Gözde Özge KORKMAZ	Moleküler Biyolog	ERÜ Vektörler ve Vektörlerle Bulaşan Hastalıklar Uygulama ve Araştırma Merkezi	Sekreterya
Hakan YEŞİLÖZ	Veteriner Hekim	Nevşehir Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Sosyal komite
Ahmet DEMİRCİOĞLU	Veteriner Hekim	Nevşehir Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	Sosyal komite
Seval KORKMAZ	Veteriner Hekim	ERÜ Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Sosyal komite
Tuğba MEYİLLİ	Veteriner Hekim	ERÜ Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Sosyal komite
Mehmet DOĞANAY	Prof. Dr.	ERÜ Tıp Fakültesi Klinik Bakteriyoloji ve Enfeksiyon Hastalıklar Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Zati VATANSEVER	Prof. Dr.	Kafkas Üniv. Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Levent AYDIN	Prof. Dr.	Uludağ Üniv. Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Münir AKTAŞ	Prof. Dr.	Fırat Üniv. Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Abdurrahman GÜL	Prof. Dr.	Bingöl Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Biyoloji Bölümü	Çalışma grubu sorumlusu
Yusuf ÖZBEL	Prof. Dr.	Ege Üniv. Tıp Fak. Parazitoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Osman TİRYAKİ	Prof. Dr.	ERÜ Ziraat Fak. Fitopatoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Murat KANBUR	Doç. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi Farmakoloji-Toksikoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Semih K. GÜMÜŞSOY	Doç. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Ayşe GENCAY	Doç. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi Viroloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Salih KUK	Doç. Dr.	ERÜ Tıp Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Savaş SARIÖZKAN	Doç. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi	Çalışma grubu sorumlusu

		Hayvan Sağlığı İşletmeciliği ve Ekonomisi Anabilim Dalı	
Mustafa Necati MUZ	Yrd. Doç. Dr.	Mustafa Kemal Üniv. Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu
Aytaç AKÇAY	Öğr. Gör. Dr.	ERÜ Veteriner Fakültesi Biyometri Anabilim Dalı	Çalışma grubu sorumlusu

6. ÖNEMLİ TARİHLER: Sempozyumda gerçekleşen önemli tarihleri belirtiniz.

Başlık (*)	**Tarih**
Sempozyum İlan Tarihi	15.05.2012
Bildiri Gönderimi İçin Son Tarih	01.08.2012
Değerlendirme Sonuçlarının Duyurulması	15.08.2012
Basıma Hazır Bildiri Gönderimi	01.09.2012
Kayıt Başvurusu İçin Son Tarih	09.09.2012

(*) Başlık alanında verilen ifadeler değiştirilebilir, satırlar gerektiği kadar artırılabilir.

7. SEMPOZYUM BÜTÇE ÖZETİ: Sempozyumun bütçe özetini gelirler ve giderleri göz önüne alarak genel hatları ile belirtiniz. Gerçekleşen gelirler belirlenirken destekleyen kuruluşların sağladığı katkılar ve katılımcılardan sağlanan gelirler v.b. tüm hususları dikkate alınız.

GELİRLER	
Tanımı/Adı	Tutar
1- Katılım ücreti geliri (Tahmini)	2.000,00 TL
GELİRLER TOPLAMI	2.000,00 TL
GİDERLER	
Tanımı/Adı	Tutar
1- Sarf Malzemesi	-
2- Seyahat Giderleri	-
3- Hizmet Alımı	14.999,76 TL
GİDERLER TOPLAMI	14.999,76 TL

8. TARTIŞMA VE SONUÇLAR: Projenin öneri aşamasında ortaya konulan hedeflere ne ölçüde ulaşıldığı açıkça ortaya konulmalı, ulaşılamayan hedefler var ise bunların gerekçeleri de tartışılmalıdır. Sempozyuma gönderilen bildiri sayısı, kabul edilen bildiri sayısı, bilimsel değerlendirme yapan hakem sayısı ve listesi gibi bilgilere de yer verilmelidir.

"1. Ulusal Vektörler ve Vektörlerle Bulaşan Hastalıklar Sempozyumu (Uluslararası Katılımlı)", Nevşehir Valisi, Erciyes Üniversitesi Rektörü ile Vektörler ve Vektörler tarafından bulaştırılan hastalıklar konularında uzman olmuş beşi yabancı (Amerikalı ve İsrailli) 10 davetli konuşmacının yanısıra 61 bilim insanının katılımıyla 9 Eylül 2012 Pazar günü saat 9:^{00}'da açılmış ve çalışmalarına başlamıştır.

Çalışmalarımızda 8 bilimsel oturumda (sözlü bildiri) insan, hayvan ve bitki sağlığını etkileyen

hastalıklarla ilgili çok değerli konferanslar verilmiş olup, vektörler tanıtılmış ve vektörlerle bulaşan hastalıkların ekonomik önemleri vurgulanmıştır. Ayrıca bu konularda 14 poster bildirimi de sempozyumda yer almıştır.

Sempozyumda vektörler konusunda Türkiye geneli için keneler, bitler ve diğer hastalık bulaştıran vektör sinekler hakkında yapılan çalışmalar ile Kapadokya bölgesinde çok önemli olan karasinekler (*Simulium* türleri) anlatılmış ve tartışılmıştır. Özellikle Orta Kızılırmak havzasında büyük sorun olan *Simulium* enfestasyonuna karşı Nevşehir Valiliği, Nevşehir İl Özel İdare Genel Sekreterliği ve Nevşehir Tarım İl Müdürlüğü tarafından yürütülen mücadele projesinin, Dünya'daki en başarılı mücadele örneklerinden birisini oluşturduğu ilgili uzmanlarca teyit edilmiştir. Ayrıca vektörlerin ve vektörlerle bulaşan hastalıkların epidemiyolojileri, yol açtıkları ekonomik kayıplar ve korunma konuları çok ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

Bunların dışında ülkemizde toplum sağlığını yakından ilgilendiren vektörlerle (kene, sivrisinek, tatarcık, karasinek vb.) bulaşan leishmaniosis, KKKAH, sıtma, tularemi ile çiftlik hayvanlarına kenelerler bulaştırılan piroplasmosis (Babesiosis, Theileriosis) ve kanatlılara sivrisineklerle nakledilen avian malaria gibi hayvan hastalıkların yanında sineklerle çeşitli zirai bitkilere bulaştırılan vektör-borne bitki hastalıkları da ayrıntılarıyla değerlendirilmiştir. İleriye yönelik toplum, hayvan ve bitki sağlığını ilgilendiren bu konular detaylı olarak ele alınmıştır.

Erciyes Üniversitesi Vektörler ve Vektörlerle Bulaşan Hastalıklar Merkezi'nin gerçekleştirdiği ve kendi alanında Türkiye'nin bu ilk toplantısında, vektörlerle bulaşan hastalıklardan korunmada resmi kurumların işbirliği, desteği ve ilgili kuruluşların ileriye yönelik projelerin geliştirilmesi ve desteklenmesi ön plana çıkmaktadır. Bu amaçla;

1. Ülkemizde insan, hayvan ve bitki sağlığı için önemli olan vektörlerin tanınması ve sürekli monitorizasyonu,
2. Bu vektörlerin kontrolü ve önlenmesi,
3. Bu vektörlerin insan, hayvan ve bitkilerde meydana getirdikleri hastalıkların belirlenmesi, derinlemesine araştırılması ve önlenmesi,
4. Vektörlerle bulaşan hastalıklar konusunda hazırlanan araştırmaların öncelikli olarak desteklenmesi. Bu konuda uluslararası işbirliklerinin oluşturulması ve bunun için gerekli katkının sağlanması,
5. Bu konu ile ilgili veritabanı oluşturulması,
6. Hem vektörler hem de vektörlerle bulaşan hastalıklar konusunda gerekli donanıma sahip uzmanların yetiştirilmesine öncelik verilmesi,
7. Bu alanlarda yetişmiş personelin sürekli eğitiminin sağlanması,
8. Gerekli teknolojik alt yapının gerektiği gibi geciktirilmeden yeni konseptlere uygun şekilde renovasyonunun yapılması konuları ele alınmıştır.

Sempozyumda bilimsel değerlendirme yapan hakem sayısı 13 olup hakem listesi aşağıdaki

gibidir:

Prof. Dr. Peter ADLER, Clemson University (SC, USA)

Prof. Dr. Kosta Y. MUMCUOĞLU, Hebrew University (Israel)

Prof. Dr. Kevin Y. NJABO, California University (CA, USA)

Prof. Dr. Yasuko RIKIHISA, Ohio State University (OH,USA)

Dr. Elmer W. Gray, University of Georgia (GA, USA)

Prof. Dr. Mehmet Ali OZCEL, Ege University (Turkey)

Prof. Dr. Mehmet DOGANAY, Erciyes University (Turkey)

Prof. Dr. Filiz ERTUNC, Ankara University (Turkey)

Prof. Dr. Yusuf OZBEL, Ege University (Turkey)

Prof. Dr. Irfan EROL, Republic of Turkey Ministry of Agriculture and Rural Affairs General Directorate of Protection and Control

Prof. Dr. K. Zafer KARAER, Ankara University (Turkey)

Assoc. Prof. Dr. Masum BURAK, Republic of Turkey Ministry of Food, Agricultural and Livestock General Directorate of Agricultural Research and Policy

MS. Bio. Abdullah YILMAZ, Ministry of Agriculture (Turkey)